

Piotrków [Trybunalski], 7 maja 1392

Szlachta polska [zebrana na zjeździe w Piotrkowie Trybunalskim] zwraca się do wielkiego mistrza zakonu krzyżackiego [Konrada von Wallenrodego] w związku z proponowanym przez niego listownie królowej Jadwidze [Andegaweńskiej] i licznym baronom polskim zjazdem w Brześciu [Kujawskim], który miał zostać poświęcony naruszeniu przez krzyżaków postanowień pokoju wieczystego [w Kaliszu z 1343]. Zjazd ów, na który udała się polska delegacja z powodu nieprzybycia reprezentantów Zakonu spełził na niczym. Wystawcy wskazują, że wspomniany pokój został naruszony w wyniku wzięcia przez krzyżaków w zastaw [od księcia Władysława Opolczyka] zamku Złotoria oraz zajęcia zamku Bobrowniki, które należą do Królestwa Polskiego. Informują jednocześnie, że wysyłają do adresata w tej sprawie bakalarza prawa kanonicznego i prepozyta włocławskiego Andrzeja Łaskarzyca [z Gosławic], którego upoważniają do przeprowadzenia rozmów z wielkim mistrzem w swoim imieniu. Proszą o szybką i ostateczną odpowiedź.

Oryg.: GSPK, XX. HA., Pergament Urkunden, Schieblade 62, nr 3, pap., łac., 293 × 212 mm, przetarty na złożeniach (przetarcia podklejone in dorso paskami bibuły), pod tekstem pierwotnie odcisnięto w dwóch rzędach 13 pieczęci (wosk przez papier) siedem w pierwszym rzędzie, sześć w drugim rzędzie, z nich zachowało się tylko sześć w rzędzie pierwszym: 1. o śr. ok. 20 mm, kustodia nierówno przycięta nożycami w kształt okręgu do śr. odcisku, w polu pieczęci godło h. Laska, niewątpliwie Piotra Wysza z Radolina, w legendzie czytelne S. PETRI; 2. o śr. ok. 23 mm, kustodia nierówno przycięta nożycami w kształt okręgu do śr. odcisku, w polu pieczęci herb z godłem h. Topór, dysponenta można identyfikować z wojewodą kaliskim i starostą generalnym wielkopolski Sędziwojem z Szubina h. Pałuka (to samo godło, co w herbie Topór), o czym przekonuje czytelny fragment legendy (Palatini), żaden Toporczyk w 1392 nie sprawował bowiem urzędu wojewody; 3. o śr. ok. 24 mm, kustodia nierówno przycięta nożycami w kształt okręgu do śr. odcisku, w polu pieczęci herb z godłem h. Leliwa, legenda nieczytelna, dysponenta można hipotetycznie identyfikować albo z wojewodą krakowskim Spytkiem z Melsztyna albo z wojewodą sandomierskim Janem z Tarnowa (obaj h. Leliwa); 4. o śr. ok. 27 mm, kustodia nierówno przycięta nożycami w kształt okręgu do śr. odcisku, w polu pieczęci herb z zagniecionym i nieczytelnym godłem, na tarczy herbowej klejnot z hełmem na którym rogi turze, legenda nieczytelna; 5. o śr. ok. 24 mm, kustodia nierówno przycięta nożycami w kształt okręgu do śr. odcisku, w polu pieczęci godło h. Rawa, dysponenta można identyfikować z Krystynem z Ostrowa tegoż h., bowiem czytelne trzy końcowe litery legendy to ROW; 6. o śr. ok. 20 mm, kustodia nierówno przycięta nożycami w kształt okręgu do śr. odcisku, w polu pieczęci herb z godłem h. Odrowąż, legenda słabo czytelna (początek S. IO?); in dorso notatka ręką z końca XIV w.: Credencia nobilium Regni Polonie | cum improperio, quod Ordo violavit pacem | anno M^o CCC nonagesimo secundo perpetuum [s], stara sygnatura, prostokątna pieczęć archiwum królewieckiego.

Wyd.: Codex diplomaticus Prussicus, Bd. 4, hrsg. J. Voigt, Königsberg 1853, nr 111; Lites ac res gestae inter Polonos Ordinemque Cruciferorum, t. 2, wyd. I. Zakrzewski, Poznań 1892, dodatek, nr 28 (s. 410, 411, na podstawie wyd. J. Voigta).

Reg.: RHD 2, nr 1247.

^aVenerabili domino ..^b magistro de Prussia¹ totique conventui Domus Theutunicorum Ordinis Sancte Marie, ..^c prelati, palatini, castel[lani, judices, barones, milites et clientes ac universa communitas baronie, nobilium et militum tocius Regni Polonie | debitam reverenciam cum omnis boni continuis incrementis! Nuper ad serenissimam principem, dominam Hedvigim reginam | Polonie, illustrem dominam nostram graciousissimam, et ad nonnullos barones ipsius Regni Polonie certas litteras vestra sollercia scribere procuravit super habenda convencione de

quibusdam Ordinem vestrum et Regnum Polonie predictum concernentibus tractandis, in quibus eciam litteris de treugarum ordinacione perpetua inter predictum Ordinem vestrum et ipsum Regnum Polonie tetigistis. Ad quam quidem convencionem barones et nobiles eiusdem Regnum Polonie, fratres nostri, profecti fuerant, [sed^c] vestrum vestrorumque adventum in Brzesce² diucius prestolantes, sine fine recesserant, vobis et vestris eidem convencioni remittentibus interesse, quod quidem iam frequenter recolimus accidisse. Quamquam autem treuge perpetue inter Ordinem vestrum et Regnum Polonie memorate ab antiquo sint firmate, nichilominus, durantibus treugis huiusmodi, nulla diffidacione previa, primo castrum Slothoria³ in obligacionem in certa quantitate pecunie, demum castrum Bobrowniky⁴, nulla vobis suffragante iusticia recepistis, que quidem castra sunt de corpore sepedicti Regni Polonie, prout vobis novimus plenarie fore notum, videtur igitur, quod per recepcionem predictorum castrorum treugas predictas effectualiter violastis. In quibus omnibus et aliis quamplurimis ad vestri medium honorabilem dominum Andream Lascarii baccalarium in iure canonico, prepositum ecclesie Wladislaviensis⁵, fratrem nostrum dilectum, mittimus plenius eruditum, cui fidem im omnibus certissimam dare velitis, tamquam vobis in hac parte vive vocis oraculo loqueremur. Super quibus omnibus celerem et finalem petimus responsivam. Datum Petrcovie ipso die beati Stanislai martyris anno Domini millesimo CCC^{mo} nonagesimo secundo.

^a Inicjal wysokości ok. 4 wersów.

^b Dwie kropki oznaczają w tym miejscu pominięcie imienia i przydomka adresata.

^c Dwie kropki oznaczają w tym miejscu pominięcie imion adresatów.

^d Brak w oryg., uzupełniamy.

¹ Konrad von Wallenrode, prokurator w Hawie Pruskiej (obecnie Bagrationowski) 1368–1374, komtur domowy w Dzierzgoniu 1376, komtur człuchowski 1377–1382, wielki marszałek i komtur królewiecki 1382–1387, wielki komtur 1387–1391, wielki mistrz zakonu krzyżackiego 1391–1393 (Jähnig, s. 289, 291, 292, 299; Heckmann, s. 151, 207, 210, 272, 451, 608; Hochmeister, s. 93–96).

² Brześć Kujawski, miasto, gmina loco, powiat włocławski, woj. kujawsko-pomorskie.

³ Złotoria, wieś, gmina Lubicz, powiat toruński, woj. kujawsko-pomorskie.

⁴ Bobrowniki, wieś, dawniej miasto, gmina loco, powiat lipnowski, woj. kujawsko-pomorskie.

⁵ Andrzej Łaskarzyc z Gosławic i Lichenia h. Godziemba, doktor prawa kanonicznego w Padwie 1405, prałat i kanonik wielu kapituł, w tym prepozyt włocławski 1392–1414, kanclerz królowej Jadwigi 1397, biskup poznański 1414–1426 (PSB 1, s. 103–106; M. Frontczyk, Andrzej Łaskarz z Gosławic herbu Godziemba biskup poznański, *Nasza Przeszłość*, t. 30, 1969, s. 125–170; A. Radziwiński, *Prałaci i kanonicy kapituły katedralnej plockiej w XIV i I poł. XV w. Studium prozopograficzne*, t. 2: *Kanonicy*, Toruń 1993, s. 28–31; W. Sieradzan, *Świadomość historyczna świadków w procesach polsko-krzyżackich w XIV–XV wieku*, Toruń 1993, s. 172–173; Sulowska *Dokumenty*, s. 231–232; J. Pakulski, *Ród Godziębów w średniowiecznej Polsce. Studium genealogiczne*, Toruń 2005, s. 56–61; T. Gidaszewski, *Andrzej Łaskarz z Gosławic herbu Godziemba. Pomiędzy Gosławicami, Poznaniem i Rzymem*, w: *Andrzej Łaskarz dyplomata, duchowny 1362–1426*, Konin 2015, s. 17–40; T. Jurek, *Biskupstwo poznańskie w wiekach średnich*, Poznań 2018, s. 325–328).